

Enfortim l'associacionisme i el voluntariat

Des de les entitats sotasignades volem aportar un seguit de reflexions i propostes en relació a l'Avantprojecte de Llei de Voluntariat i la seva relació amb l'associacionisme del país.

En primer lloc, creiem que el Projecte de Llei dóna una resposta a diverses necessitats concretes d'algunes entitats que treballen amb voluntariat, especialment les de l'àmbit de l'acció social.

Malgrat tot, i sent conscients de la diversitat, complexitat i heterogeneïtat que presenta el teixit associatiu català, entenem que una part significativa de la realitat associativa del país no sent recollida la seva realitat en el marc d'aquest Projecte de Llei. Per aquest motiu, tot i tenir les entitats signants sensibilitats diferents envers l'articulat actual de la Llei de Voluntariat i valorant en tot moment la feina feta fins al moment, hem obert un espai de debat conjunt. És en aquest sentit que fem un seguit de reflexions.

La proposta de Llei, en el seu preàmbul, manifesta que existeixen diferents formes de participació i col·laboració ciutadana i que no tot és voluntariat, amb un reconeixement explícit al paper històric que ha tingut l'associacionisme com a motor de foment del voluntariat i la participació social.

Aquest és un fet que no podem oblidar, ja que existeix una gran diversitat ideològica, sociològica, d'àmbits d'actuació, de tipus d'activitat... que condiciona profundament el debat a l'entorn del Projecte de Llei de Voluntariat.

També fruit d'aquesta diversitat, considerem que existeixen altres elements que condicionen el debat:

- Heterogeneïtat conceptual: Existeix un ampli ventall de terminologia dins les entitats: associacionisme, voluntariat, activisme, militància, esportistes, caps o monitors... Entitats diferents se senten còmodes amb termes diferents i, alhora, poc identificats o incòmodes amb altres termes. Hi ha inèrcies i elements de cultura organitzativa de les entitats però també ideològics. D'altra banda, determinades dinàmiques i ús del voluntariat, aquests darrers anys, que l'han allunyat de l'associacionisme, han influït negativament en el caràcter inclusiu del terme voluntariat per part de les entitats de base associativa.
- Confusió terminològica: Els darrers anys s'ha produït una confusió entre "voluntariat" i "voluntariat d'acció social". La tasca de les entitats de voluntariat d'acció social els ha permès capitalitzar el terme voluntariat i ha generat una confusió en una part del sector i la societat que entén "voluntariat" com aquell que fa referència prioritàriament a l'àmbit de l'acció social.
- Dualitat entre la figura d'associat i de voluntari: L'associacionisme té una relació amb els seus membres, voluntaris i activistes, bàsicament, en termes d'associat i associada i entenen que aquesta relació ja queda regulada pel Llibre Tercer del Codi Civil Català on es regula la relació d'aquests (tipologies i drets i deures), i pels seus estatuts.

- Diversitat de model d'entitats. La diversitat existent també es reflecteix en el model d'entitats i en la dicotomia entre les entitats amb direcció política voluntària i les que tenen una direcció política sobretot tècnica. En aquest sentit, per a projectes de base voluntària, l'associacionisme defensa principalment la forma jurídica d'associació, amb l'objectiu de fomentar la participació i prioritzar un model on la direcció política recaigui en les persones que hi participen voluntàriament.

Tots aquests elements estan presents en el debat de l'Avantprojecte de la Llei de Voluntariat i fan més complex mantenir posicionaments de consens. Tot i això, les entitats sotasignades fem una crida a aprofitar el debat i redacció del Projecte de Llei de Voluntariat per a:

1. Defensar el model associatiu. Entenem que és l'associacionisme qui promou la participació social i dinamitza el voluntariat mitjançant l'activitat que li és pròpia i la seva base social. En tot cas, els poders públics han d'impulsar polítiques que fomentin i enforteixin la participació de la ciutadania i les entitats de base associativa i potenciar les pròpies entitats com a forma de vincular el compromís, grau d'implicació i sosteniment d'aquesta confluència de sensibilitats, propostes i interessos. Un compromís que es produeix de forma lliure i voluntària per dedicar el temps de forma altruista als objectius que les entitats i la ciutadania volen assolir. Per això, considerem que aquesta llei hauria de prioritzar el voluntariat exercit des dels valors democràtics, de participació, implicació i exercici ple de la condició de ciutadà/na en el marc d'una associació, tenint també en compte la realitat d'altres entitats de base associativa, com és el cooperativisme de consum o col·lectius no formals.
2. Visibilitzar el model de voluntariat català. Sabem que dins la gran diversitat d'associacions n'hi ha moltes que han construït un model d'associacionisme i voluntariat des de la societat civil i amb voluntat de transformació social, model que cal mantenir davant l'amenaça que pot suposar l'estatal "Ley de Voluntariado", amb voluntariat a les administracions públiques i males pràctiques de voluntariat corporatiu. És important que el suport a l'associacionisme sigui fet des del respecte a l'autogestió i independència d'aquest i amb la mínima intrusió des de l'administració.
3. Vetllar perquè, més enllà del risc del voluntariat promogut i acollit des de la mateixa administració, que cal evitar, també ens blindem de projectes de voluntariat promoguts des de l'administració i de gestió privada, en què futures estratègies de gestió de voluntariat recaiguin en mans d'unes poques i grans associacions i fundacions. Cal que les administracions locals i nacionals treballin, en primer terme, amb les entitats arrelades al territori i recolzin els projectes promoguts i liderats des de les entitats.
4. Donar suport a les entitats en la definició de mecanismes de gestió i formació de la base voluntària de les entitats, fomentant plans que contemplin la captació, acollida, fidelització, acció i desvinculació dels seus membres.
5. Prioritzar mesures de foment i suport a l'associacionisme en lloc de mesures que n'augmentin la regulació, així com el blindatge davant d'altres normatives que dificulten el desenvolupament de l'activitat associativa i l'enfortiment de la societat civil.

6. Ampliar i redefinir els actuals cinc àmbits de voluntariat, entenent que són ampliables a altres realitats, i fer visibles determinats sectors prou importants que queden diluïts en la definició actual.

Per això, fem una crida als poders públics a tenir en compte aquestes premisses i potenciar una política pública de foment, suport i reconeixement a l'hora de desenvolupar qualsevol marc normatiu a l'entorn de la participació social, l'associacionisme i el voluntariat, així com i l'associacionisme català a col·laborar conjuntament i potenciar un espai de treball compartit de promoció de l'associacionisme i l'exercici de la ciutadania lliure i activa.

- Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC)
- Consell d'Associacions de Barcelona (CAB)
- Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC)
- Coordinating Committee for International Voluntary Service (CCIVS)
- Federació Catalana de Voluntariat social (FCVS)
- Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC)
- Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge (FCEG)
- Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (FATEC)
- Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya (FAPAC)
- Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC)
- Federació d'Ecologistes de Catalunya (EdC)
- Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)
- Federació d'Organitzacions per la Justícia Global (LaFede.cat)
- Moviment Laic i Progressista (MLP)